

[Lysholm Christensen]

har forstået, at der med hensyn til den fremtidige finanslov for 1991 stort set er opnået enighed med organisationerne. Vores bekymring drejer sig mere om de BO-tal, som står i finanslovsforslaget. De er for os at se ganske urealistiske, og dem vil vi have yderst vanskeligt ved at acceptere.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg vil gerne først takke ordførerne for, synes jeg, væsentlige og konstruktive bidrag til den debat om efterskolerne og efterskolernes situation, som er rejst med forespørgslen i dag.

Jeg vil glæde mig over, at der faktisk hele vejen rundt har været en anerkendelse af efterskolens betydning, og at efterskolen i fremtiden må have en plads i vort samlede uddannelsesbillede, som er ganske betydningsfuld.

Så langt, så godt. Derimod er der vel i dag knap så stor enighed om, hvordan vi i fremtiden sikrer det økonomiske fundament for elevernes ophold på skolerne og måske i en vis udstrækning også med hensyn til at sikre skolerens drift i fremtiden.

Men der er jo bl.a. med den dagsorden, der er stillet af regeringspartierne og Socialdemokratiet, lagt op til, at der skal forhandles om det, i første omgang med kommunerne. Efterfølgende vil der selvfølgelig, med den interesse, der er her i Folketinget og hos Folketingets partier, være god anledning til også at drøfte det i den sammenhæng.

Når vi taler om efterskolernes problemer, skal man ikke glemme, som det er sagt af adskillige ordførere, at efterskolerne jo har været en stor succes, og på trods af de vanskeligheder, der kan ses i forbindelse med nogle elevers ophold på skolerne og betalingen heraf, så er skolerne altså stopfyldte, og der findes stadig væk ventelister for unge, som gerne vil på efterskole. Værre er situationen altså ikke. Og det sker på et tidspunkt, hvor de relevante årgange nu vil falde stærkt; det har de allerede gjort et stykke tid, de vil gøre det yderligere. I den næste 10-års-periode, altså i 1990'erne, vil antallet af relevante unge i disse årgange falde med 100.000. Selvfølgelig er det noget, vi må tage højde for i den måde, vi tilrettelægger og anvender samfundets ressourcer på.

Men vi kan altså glæde os over den stærke position, som efterskolerne har, og det er, fordi det er en god skoleform. Det tror jeg alle har

sagt uanset viljen til at ville være med til det ene eller det andet. Det er en god skoleform, og jeg tror, det er rigtigt, som mange har fremhævet det, at man altså er i stand til at give en undervisning, som måske ofte er anderledes end den, man har mulighed for eller ønske om at give i den offentlige skole. Man kan gå mere utraditionelt til værks. Man kan i en række tilfælde lettere kombinere egentlig teoretisk undervisning med praktiske tiltag. Det har vi set mange gode eksempler på.

Som fremhævet af mange er det selvfølgelig også meget væsentligt med den mulighed for et miljøskifte, som unge får, når de drager af sted på en efterskole, som de jo gerne gør et stykke fra hjemmet – og helst bør gøre, vil jeg gerne føje til. Det er jo sådan, at det er unge fra alle former for hjem, der drager af sted på en efterskole.

De gør det bestemt fra hjem, hvor der er det allerbedste forhold mellem forældrene og de unge, og hvor de måske oven i købet dårlig kan undvære hinanden. Men de ser i fællesskab betydningen af at opleve det miljøskift netop på det tidspunkt, hvor man som ung har behov for impulser andre steder fra end blot fra hjemmet. Så er der selvfølgelig unge, der – med fordel også – kan få et ophold på en efterskole, hvor de måske i hjemmet er udsat for en rigelig stærk forældredominans, en muligvis lidt for stor forældrebetragtning eller, når det ikke er så godt, en forældreløshed. Også når de situationer eksisterer for unge mennesker, er efterskolen et godt tilbud, hvor de er sammen med ligesindede, hvor de er lige gamle, og hvor de er i samvær med voksne mennesker, som interesserer sig for dem. Jo, der er meget godt at sige om efterskolen.

Vi har, som jeg ser det, to problemer, hvoraf det er det ene, vi beskæftiger os med specielt i dag. Det er spørgsmålet om den svigtende frivillige kommunale støtte, og det ved vi er et problem nogle steder – ikke alle, men nogle steder. Derfor er jeg glad for, at dagsordenen, som regeringen kan støtte, fremsat af fru Pernille Forchhammer på Socialdemokratiets og regeringspartierne vegne, giver anledning til, at vi kan få en drøftelse med den kommunale organisation, Kommunernes Landsforening, med henblik på at se, om vi fortsat kan sikre en frivillig støtteordning.